№ 93.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższém Dozwoleniem

IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 19. LISTOPADA 1802. ROKU WE SRODĘ

z Petersburga V. S. 7. Listopada.

Kabardyńskiego regimentu muszkietyerów Maior Budberg uwalnia się od służby z rangą Podpółkownika i mundurem; Saratowskiego regimentu muszkietyerów Maior Dubowicki z rangą Podpółkownika; Kargopolskiego półku dragonii Maior Gedeonow Generał Maior Castelli naznaczony kommendantem w Kazanie i Szefem regimentu garnizonowego. Riazańskiego regimentu muszkietyerów Półkownik Baranow uwalnia się od służby z rangą Generał Maiora i mundurem. Półkownik Muller otrzymał stopień Generał Maiora i Szefostwo Wielkołuckiego regimentu muszkietyerów. Kommendant leibgwardyi konney Generał kawaleryi Tormasow otrzymał urlaub całoroczny dla odzyskania zdrowia; w niebytności iego, Generał kawaleryi D'Autichamp naznacza się Inspektorem iazdy Dniestrowskiey inspekcyi. Generał Maior Gogel w służbę przyięty będzie Dyrektorem korpusu paziów; umieszcza się w armii. Kommendant Ekaterynosławskiego półku kirassyerów Generał Maior Lewiz uwalnia się od służby z mundurem. Półkownik Sitman będzie kommendantem batalionu garnizonowego leibgwardyi. Maiorowi pionierów Fiedorowi oswiadczono ukontentowanie za dokonane roboty pod Kiiowem. Tayny Konsyliarz Ananiewski, wchodzący, do kommissyi układaiącey prawa, zasiadać będzie oraz w rządzącym Senacie.

z Wiednia 13. Listopada.

Daiemy treść ustaw Seymu Presburgskiego. 1. Na trzy lata dopełniać regimenta Węgierskie przyrzeczono. 2. Kazano zpisać w Królestwie obywatelów nie ſzlachtę. 3. Ufundowanie Akademii i ſzkoły rycerskiey, na co fundusz ofiarowali: Festetits, Tolla, Panicki. 4 Przepisy dla strażników koronnych 5. Artykuł 12 Seymu 1792 odłożono do następuiącego. 6. Pobor 9 i 10 grosza od kopalni. 7. Komitat Bodrogerski z Batskim złączono; iakoteż wiele innych, o czém brzmią następuiące artykuły, tudzież o utrzymaniu klasztorów, przeniesieniu kapituł ettc. 18. Processa w czasie insurrekcyi zaczęte nie maią być wskrzeszane. 19. Obywatele nie ſzlachta mogą ſami processa rozpoczynać. 20. Artykuły dawne przeciw lichwiarzom obostrzono. 21. Kazano przywrócić tym dobra, którzy z nich gwałtownie byli wyzutemi. 22 Zagodzono rozmaite kłótnie o granice. 23 Zrobiono przepisy o polowaniu i łowieniu ptastwa. 24. Urzędy Węgierskie uwolniono od obowiązku odsyłania i utrzymywania Posłów Ottomańskiey Porty. 25 Wyznaczono komisarzów do ułożenia ſporu o granice między Prowincyami Królestwa. 26 Szynk zakazany woyskowym po magazynach Królewskich. 27. Przepisy o monecie kraiowey. Naostatek indygenat przyznany Graffowi Kollowrath, Pergen, Thugut, Saurau, Ferris, Bekers, Lodron, Eger, Manfredini, Auersberg, Hiller, Dagelman, Schlaun, Mylius, Dezasse, Mansberg, Tossaint, Krautzberg; Walterskirchen, Vorberg, Mocenigo, Markowitz.

Niedaleko brzegów Albanii osiadł na piasku okręt, na którym znaydowało się wiele pieniędzy Cesarskich. Basza Skutari przysłał ludzi ſwoich na ratunek; i w nadgrodę zabrał część trzecią ładunku; pieniądze obrócił na wypłacenie żołdu zaległego żołnierzom ſwoim. W całey Serwii równie iak w Belgradzie wielki niedostatek żywności; dostarczaiąc onę Turkom kupcy z Semlina wiele zarabiaią. O rozboynikach w pomienioney Prowincyi nie słychać; podobno ſą iuż rozpędzeni; teraz idą bezpieczne karawany. Passwan Oglou zachowuie się ſpokoynie: rząd ma pilne oko, ażeby iemu nie dowożono z zagranicy prochów i ołowiu.— Jak tylko rząd nasz wyznaczył 6 millionów złotych na wykupienie wexlów Wiedeńskich za granicą, kurs onych w stolicy podnosić się zaczął.

z Londynu 5. Listopada.

Generał Andreossy ma świtę bardzo liczną, liberya u służących Konsulowska, według nowego dla posłów Francuzkich przepisu; lud niecierpliwie czeka iego przybycia do stolicy; być może, iż poiazd Ambassadora pociągnie, iak w r. przeszłym uczynił z Generałem Lauriston. Lord Whitworth iutro ma wyiechać z dóbr ſwoich do Dover. — Bailliw Ruspoli od Oyca S. wyznaczony Mistrzem Maltańskim, niedawno powrócił z Ameryki północney; mieszkał w Dublinie; dziś znayduie się w Szkocyi; wątpliwa iest pogłoska, że ofiarowanego dostoieństwa przyiąć nie chce. — Woyska nasze z Przygórka dobrey nadziei do Indyi wschodniey przewieść kazano — Do morza srodziemnego posłane rozkazy, ażeby korsarzom iuż nie służyło pozwolenie podczas woyny dane zabierania okrętów nieprzyiacielskich. — Czekamy wkrótce otwarcia Parlamentu. Spodziewać się trzeba wielkich ſporów. Z iedney strony Windham i Grenville powstawać będą na Ministrów dzisieyszych, dowodząc iż niepotrzebnie zrobili pokóy, który dał ſposobność Konsulowi urządzenia kraiu ſwoiego, nabrania sił nowych, odmienienia konstytucyi Niemieckiey, odięcia W. Brytannii zprzymierzeńców na lądzie; z drugiey Fox, Grey, i tylu innych Naczelników Oppozycyi, w Paryżu grzecznie z dystynkcyą przyięci, ieśli się nie zawiedli w opinii dawno utrzymywaney o rządzie Francuzkim, wiele mówić będą zapewne na obronę iego. Ministrowie do żadney z tych partyi wiązać się nie myśląc, pragną pokóy utrzymywać, którego potrzebę uczuły równie zwycięzkie iak zwyciężone narody.

Woyna iednak między pisarzami naszemi i Francuzkiemi nie ustanie podobno. Nie podobały się Anglikom uwagi Paryzkich polityczne, w przeszłych 2 Num: umieszczone. Odpowiedziały: ,, Stan W. Brytannii mówią iest bardzo dziwny. Z iedney strony po długiey przewłoce, którey przyczyna niewiadoma, nadspodzianie prędko przybywa Poseł Francuzki; z drugiey nam głośno zapowiadaią, że do interessów lądowych należeć nie będziemy; Szwaycary naiechane, Anglików przed obliczem Europy zowią dalekiemi wyspiarzami. Wprawdzie Ele-

ktorowi Hannowerskiemu pozwolono być świadkiem czynności Seymu Ratisbońskiego; nawet Biskupstwo Osnabruckie ustąpiono; lecz oraz tamuiąc Anglikom przystęp do lądu Niemieckiego, darowano miastom Hamburg i Brema wszystko co u nich miał Elektor. Rzecz ciekawa, coby przecie w Paryżu powiedziano, gdybyśmy oświadczyli, że wyspy Corsyka i Elba do Francyi należeć nie powinny, ponieważ iest Mocarstwem lądowém. Dla przywrócenia równości i ſprawiedliwości, ieśli słuszność każe oddalić narody mieszkaiące na wyspach od wpływu do interessów lądowych, niemniey byłaby potrzeba Mocarstwom lądowym wysp nie mieć.

Pokóy mówią na innem mieyscu ciż pisarze, był narodowi pożądany; zkłaniaiąc się do ugody Ministrowie dowiedli, że opinią ludu całego poważać umieią. Lecz ten pokóy, naywiękſze dobro, może być czasem nazbyt drogo kupiony. Narody, równie iak osoby prywatne, z dwóyga złego mnieyſze obierać powinny. Prosto mysląc pokóy lepſzy niż woyna; lecz zdarza się częstokroć na świecie; iż woyna mnieyſzém iest złem niżeli pokóy drogo kupiony. Anglicy naywiękſzego dobra ſzukać nie zwykli od wieków z uymą honoru i niepodległości swoiey. Gdybyśmy okiem oboiętném na to co się dzieie, poglądać chcieli oſzukani, w nadzieiach omyleni, zbliżemy naſz upadek i zgubę. Daleka myśl od narodu pochwalać kroki gwałtowne i niesprawiedliwe. Honor, powaga, bezpieczeństwo własne; każe Anglikom wdać swoie pośrednictwo za uciśnionemi Szwaycarami. Niech rząd obiera środki według upodobania; cokolwiek uczyni; pewien iest pochwały, wsparcia, i pomocy wſzystkich ziomków ettc. Ludzie umiarkowani ganią zbyteczny zapał. Bo o cóż idzie? Nie grożą W. Brytannii nieprzyiacielskie flotty; traktatów z nami pisanych nie połamał nieprzyiaciel; nie docieklismy ieſzcze zamiarów iego do wydarcia nam osad Wschodnio-Indyiskich. Idzie tylko o sekularyzacyą Biskupstw i Opactw w Niemczech, o zgaſzenie przedayney Arystokracyi Berneńskiey, która ziomków nękała.

Od granic Włoskich 28 Października.

Do Rzymu przybył goniec z Paryża; wnet głosić zaczęto, że Król Jmć Sardyński opuſzcza tę stolicę, udać się maiąc do Neapolu albotéż do Sardynii. Ociec S. zrobił funduſz 10. t. ſzkudów corocznie wynoſzący, na zakupienie rzadkich obrazów, posągów, i tym podobnych zabytków starożytności, nadgradzaiąc stratę poniesioną w Muzeum Pio-Clementinum podczas rewolucyi. — Wdowa Xiężna Parmeńska d. 22. przez Casalmaggiore jechała do Werony; zkąd udać się ma na mieſzkanie do Państw Austryackich. Po oddaleniu się iey z Parmy, Administrator Moreau miał wyznaczyć nowych urzędników. — Consulta Stanu pozwoliła rządowi w Mediolanie, azeby urzędnikom Bonońskim powrócono moc podczas zamieſzków domowych odiętą, utrzymywania domowey spokoyności.

D. 2. Listopada. Następca Tronu dwóch Sycylii d. 19. Pazdz: powrócił z Barcellony do Neapolu na eskadrze Hiſzpańskiey, z nowo zaślubioną małżonką Infantką Izabellą? żeglugę mieli pomyślną. — Ociec S. d. 14. odwiedził Kardynała d' York w Frascati, przyięty przy odgłosie armat i dzwonów. W Katedralnym Kościele całował nogi Piusa 7. Karol Emmanuel bywſzy Król Sardyński. Kanonik Belli oddał Oycu S. 200 różnych rękopismów zmarłego niedawno Kardynała Lucchi, dopełniaiąc ostatnią iego wolę. W edykcie zabraniaiącym wywożenia za granicę państw Kościelnych, monumentów starożytnych, te są słowa godne uwagi: ,, Dochowanie drogich pamiątek było głównym celem troskliwości poprzedników naſzych. Te ostatki wynoſzą Rzym nad inne miasta w świecie; z nich uczeni czerpaią naukę, artyści wzór biorą; te do nas ciekawych wabią cudzoziemców, zasilaią przemysł i handel, źrzódłem są bogactw i dostatków, do pracy zachęceniem i ponętą. W rewolucyach straciliśmy wiele; usilniey więc pracować trzeba, żeby nadgrodzić ſzkodę kraiowi. Leon X. Rafała z Urbinu postawił na stopniu wysokim; Inspektorem wyzwołonych kunſztów czyniemy Snycerza Canova; godnym iest naśladowcą Phidiasa i Praxitelesa, iak był Rafał Apellesa i Zeuxisa. Ktokolwiek za granicę wyprowadzać będzie zabytki starożytne, karę odniesie, nawet będzie zkazany przez lat 5 na galery, według wielkości przestępstwa; furmani ſztraf zapłacą od 10. do 100. dukatów. ettc.

Z Bononii po przywróceniu spokoyności woyska Włoskie ustąpiły; wkraczaią na załogę cudzoziemcy. — W Barcellonie Król Jmć Katolicki z Królową do chrztu trzymali nowo narodzoną wnuczkę, Króla Etrusków córkę, którey dano imie: Ludwika Karolina. Sam z Dworem d. 8. t. m. powrócić zamysla do Madrytu. Gazety Hiſzpańskie są napełnione obſzernem opisaniem uroczystości, balów, illuminacyi, Barcellońskich w czasie bawienia się Monarchów. — W Liwornie rozeſzła się pogłoska, że na morzu środziemném eskadra Batawska Admirała de Winter miała krwawą sprawę z Algerczykami; Konsul RPtey ogłosić kazał po wſzystkich portach: iż pomieniony kommendant przebiegł Afrykańskie nadbrzeża, zwiedził porty, znalazł wſzystkie Regencye statecznie trwaiące w dawném przymierzu z Batawami, których statki lękać się nie powinny żadney napaści od rozboyników Algerskich, Tunetańskich, i Tripolskich. — Król Etrusków spodziewany wkrótce do Liworny. — Niedaleko Genui zboycę morscy rodem Ligurowie napotkawſzy statek Francuzki złupili; ſzkoda wynosi 22. tyś. piastrów. — Król Hiſzpański przed powrótem do stolicy ma zwiedzić Valencyą i Carthagenę. — W Piemoncie Konsul zostawuie cztery stolicy Biskupie; gasi w Tortonie i Bobbio. Do Turinu wkrótce spodziewany pełnomocnik rozgraniczyć maiący Dyecezye nowym sposobem. Twierdze Alexandryiskie pilnie naprawuią Francuzi; Tortońskie iuż zburzone; toż samo stanie się bez wątpienia z cytadellą Turynu. — Consulta Stanu w Medyolanie wyznaczyła osoby do Trybunałów rewizyinych i kaſsacyinego.

Od granic Szwaycarskich 8. Listopada.

Deputowany od Senatu Ruttiman z kollegami wyiechał do Paryża na Consultę. Poseł Verninac iuż przybył do Strasburga; z innych Cantonów nie obrani ieſzcze posłowie. W Basel, Solothurn, Argow, Oberland powrócili obywatele bez odporu do praw Konstytucyą Doldera ustanowionych. W Friburgu rokoſz podnieśli malkontenci; na ich uskromienie ruſzyć trzeba było regimenta iazdy Francuzkiey. W Lucerne powſzechnie wſzyscy się radowali z przywrócenia urzędników, iacy u nich byli przed rewolucyą od Redinga zrobioną. W małych Cantonach oporem rzecz idzie. W Zug przecie Francuzki żołnierz sprawił co rozkazano; po innych mieyscach więkſza trudność. W Glaris wielkie zamieſzania; stronników rządowych prześladuią i krzywdzą insurgenci. Musiał do nich dywizyą Ney wysłać. W Thurgów i S. Gall więkſza powolność; iednak urzędnicy podczas rewolucyi obrani protestacyą zaniesli, na wzór tey, którą Seym w Schwitz napisał. Do Grisonów przed d. 30. Pazdziernie weſzły ieſzcze woyska Francuzkie, chcieli rokoſzanie zwołać Stany kraiowe; iuż dzień był wyznaczony; lecz do tego nie przyſzło dla boiaźni obcego oręża. Taż sama boiaźń skutkowała w Lugano i powiatach bliżſzych Medyolanu; przestraſzeni odezwą Wice Prezydenta Włoskiego mieſzkańcy dawnieyſzych urzędników przyieli.

U Grisonów niezgoda w domu; iedni chcą bydź przyłączonemi do Szwaycarów; drudzy

zostać niepodległemi. Druga półbrygada woysk posiłkowych do Berne wkroczyła, za nią kilka Francuzkich. Do Schwitz wchodząc Francuzi znaleźli armat 30, wielkie magazyny, nie mało ammunicyi. Generał Bachman wyiechał do Munich, Auf der Mauer do Neapolu, Reding iak słychać do Hiszpanii, opuszczaiąc własną sprawę, stronników i przyiacioł, których na niebezpieczeństwo narazili; czy nie przyzwoiciey byłoby stawać w Paryżu, i na Consulcie mówić za Konstytucyą, niepodległością, i prawem, na których obronę niedawno oręż podnieśli. Deputowani Cantonów przed wyiazdem z Schwitz chcieli dać sobie słowo przysięgą ztwierdzone, iako z nich żaden urzędu nie przyimie w rządzie nowym. Zprzeciwił się Reding dowodząc, iż obywatel nigdy o losie Oyczyzny rozpaczać nie powinien, służyć iey obowiązany statecznie; tém bardziey że los Szwaycarów dotąd zdaie się wątpliwy, a podług niektorych wiadomości rząd nowy mało będzie różny od przeszłego. Mieć będzie RPta naywyższego Naczelnika, temu do pomocy będą przysłani 2. Sekretarze Stanu, i Senat, z którego wybrane osoby rozbiorą Departamenta dziś powierzone Ministrom.

Słychać, iż część znacznieysza woysk Francuzkich ustąpi wkrótce z Szwaycarów, zostawiwszy ledwie 3 tys. żołnierza swoiego; to pewna iż regimenta niektore odebrały rozkaz powracać do Oyczyzny. Każdy z Cantonów Deputat na Consultę Paryzką mieć będzie pensyi dzienney 20 liwrów. Do Schwitz pierwszy wkroczył Generał Dombrowski; widząc że spokoyność i zgoda panuie między ludem, nie chciał stawiać liczney załogi w mieście; 50 żołnierzom swoim, którzy pilnować maią zbroiowni i magazynów, ścisłą karność zalecił; większą siłę zaprowadził do Stanz i Altorf. Dyrektor La Harpe obrany w Zurich Deputatem do Paryża. W powszechności przyiaciele Redinga nie staraią się być obranemi pozwalaiąc przeciwney stronie czynić według upodobania. Tym czasem Generał en chef Ney przystąpił do rozbroienia kraiu całego. Za iego rozkazem Prefektowie ogłosili po Cantonach, ażeby obywatele wszyscy do swoich municypalności znieśli niezwłócznie broń wszelką i ammunicye położywszy na nich znaki swoie; municypalni odeślą wszystko do zbroiowni publicznych; tych dozorcy dadzą rapport Francuzkim kommendantom. Kto zatrzyma u siebie, przed sądem woyskowym stanie. Wyłączeni są obywatele mieszkaiący w domach od miast i wsi odległych, którym dla bezpieczeństwa broń i proch, za wiedzą Prefektów zatrzymać pozwolono.

Rada wykonawcza zważaiąc że przed rewolucyą i w przeciągu oney dozorcy kass publicznych zaniedbywali dać rachunek rządowi z przychodów i wydatku, a zatém rząd według brzmienia Konstytucyi, nie może dać sprawę narodowi całemu o stanie skarbu, zważaiąc z drugiey strony, że dobra Cantonowe i do gromad dziś należące, maią bydź oddzielone od dóbr całego narodu; postanowiła: ażeby do kogo należy, przysłał każdy swoie rachunki, zaczynaiąc od r. 1799. Taż rada pisząc do Generała Ney: „Pierwszy Konsul, powiada, nie mógł okazać iaśniey dobroczynnych myśli dla narodu naszego, iak wyznaczaiąc Ministrem pełnomocnym tego któremu kommendę armii powierzył. Dwoiakiém zaszczycony dostoieństwem, poznasz i przekonasz się Generale, iakie są naylepsze srodki do przywrócenia porządku i spokoyności Szwaycarom. Uprzedziła cię w Oyczyźnie naszey sława cnotą, dziełami rycerskiemi nabyta, poważaliśmy dawno talenta i przymioty, któremi zasłużyłeś na imie wielkie, iużeśmy z ręki twoiey odebrali dobrodzieystwo naywiększe; zgasiłeś woynę domową; pamięć daru tego, milą zawsze będzie poczciwym ziomkom; większych ieszcze się spodziewamy. Słychać iż z Paryża rozkaz przysłano aresztować tych Szwaycarów, którzy gdy iuż miasto Berne poddało się Francuzom, dni 15. trwali w nieposłuszeństwie i uporze. Inni mówią, że ten rozkaz wykonano iuż na osobach Redinga, Sinnera, Hirzela.

z Paryża 8 Listopada.

Konsul nad mniemanie prędzey wyiechał z Rouen. D. 4 Generałowie Sougis, Caffarelli, Soult, Bessieres, Lauriston, Le Brun, Beauharnais syn Konsulowey, Moncey bal w Ratuszu dawali na kilkaset osob, gdy znać dano, że Buonaparte wybiera się w dalszą podróż. Zasmuciła bawiących się ta wiadomość; Buonaparte d. 5 rano wyiechał; udarowawszy Maira tabakierą, na którey bryllantowa cyfra P. F. narou Francuzki; drugą otrzymał Arcy Biskup z portretem Konsula. W Caudebec iadł śniadanie. W Ivetot bawił godzinę przypatruiąc się w sali wystawionym na widok produktom fabryk kraiowych przez okolicznych rzemieślników, którzy znaią dziś dobrze, iak to się podoba naywyższemu rządcy. Tamże zgromadzone kobiety przynosiły Konsulowey kosze z kwieciem. Podobnym sposobem w Bolbec na ratuszu oglądał Konsul zebrane probki mieyscowych i okolicznych rękodzieł. Od miasta iednego do drugiego przeprowadzały Konsula liczne kompanie zbroynych i pięknie umundurowanych ochotników. gdziekolwiek przeieżdżał, cisnęły się na drogach tłumy ludu nieprzeliczone, matki przynosiły dzieci swoie; spotykało uroczystym obrządkiem duchowieństwo; Urzędnicy, starzy, młodzież, oglądać Konsula pragneli. Milszey nadgrody za prace dla dobra powszechnego podięte pragnąć nie mogł. Wieżdżaiąc do Havre, miasto znalazł oświecone kosztownie i ozdobnie; na rynku wznosiła się pod obłoki kolumna, na którey wierzchołku; Sława cyfrę Konsula trzymała. Wszystkie w porcie okręta RPtey i kupieckie, oświecone były zupełnie. Przed ratuszem faierwerk zapalono.

Prywatne doniesienia znać daią, że w S. Domingo wielkie znowu rozruchy powstały. W okolicach Cap i Port Republicain zbuntowani Murzyni wiele plantacyi zniszczyć mieli, które ocalały podczas przeszłey woyny. 500 mieszkańców lękaiąc się nieszczęścia większego, do Francyi chcą żeglować. W armii Generała Leclerc choroby nie ustaią. Czekać trzeba rapportów urzędowych. — W Rouen Konsul 50 t. liwr. darował na opatrzenie bielizną szpitalu; 12 tys. na supę Rumforda dla ubogich. — W Cherburgu przystąpiono do kończenia robot za dawnego rządu zaczętych; nie tracą nadziei Inżenierowie tu widzieć wkrótce port wygodny na wielką flottę. — Lord Whitworh spodziewany u nas za dni kilka. Nie on, iak rozgłoszono, lecz inny Minister Angielski przeiechał przez Rouen w czasie bytności Konsula.

z Berlina 17. Listopada.

Kładniemy wypis ostatniego rachunku ludności Szlaskiey, z którego się pokaże, iak wielki w czasie krótkim wzrost wzieła. r. 1770 było w tey Prowincyi dusz ogułem million, 328 tysięcy; w roku teraznieyszym naliczono million 948 tysięcy, wyłączaiąc ieszcze stan woyskowy; przybyło więc w przeciągu lat 32, 620 tysięcy; z całey ludności dusz 348 tysięcy iest osiadłych po miastach; reszta na wsi; ludność Wrocławia dochodzi 60 tysięcy.

z Tulczyna d. 16. Pazdziernika.

JP. Nadworny Konsyliarz i Med. Dokt. de Hakenszmit, który za powrótem swoim z Paryża wprowadził szczepienie prawdziwey Wakcyny w Guberniach Podolskiey i Wołyńskiey, wezwany tu od Generała Infanteryi i Orderów Kawalera Graffa Potockiego szczepił naypomyślniey dwóch Synów i tyleż Córek iego, tyleż synów i corek Graffa Dziekońskiego, Syna Woiewodzicowey Ponińskiey i 13 innych Obywatelskich.

Pragnąc zaś rozciągnąć błogosławione skutki tego zbawiennego odkrycia do uboższey klassy ludzi, iak iuż to uczynił dla mieszczan i żydów bez naymnieyszego interessu, znalazł wsparcie do wykonania ludzkich swoich zamiarov u JW. Graffów ktorzy wydaną do Poddanych odezwą i hoynemi darami do korzystania z tey sposobności zachęcali lud nie obałamucony marzeniami szkolnych żaków, których bakałarskie rozumy, nie mogąc poiąć tego cudu natury, usiłuią zaprzeczać tey Wszechmocney ręce, która zsyła choroby, i udziela możność podania niewinnych srodków na ochronę od tychże; korzystaiąc po prostu z postrzeżenia chłopków Angielskich. Cisnął się ufnie z dziatkami, zwłaszcza że JW. Graffostwo wyniosłszy między nich własne dzieci, ukazuiąc pomyślne skutki Wakcyny, Materyą z nich ofiarowali. Aby zaś i o niewinności samey operacyi szczepienia lud się przekonał, JW. Graffowa Potocka szczepiła sama pod okiem JP. Hakenszmita 12, z licznych przez siebie utrzymywanych sierot, i 16 Podańskich dzieci. Pomyślny skutek podwoił ufność i nacisk. W krótkim czasie naliczono 435 osob przez JP. Hakenszmita Wakcyonowanych zaczowszy od trzech niedziel aż do 48 lat wieku. I chociaż między temi znaydowało się wiele dzieci odbywaiących zęby, na ognik, biegunki, koklusz, i zapalenie oczu chorych; niektóre zaś przez niedozor zaziębione były po Wakcynaeyi, nie było ani iedney osoby ciężko chorey, ani iednego niebespiecznego zdarzenis, ani iedney śmierci.

Tak pomyślne skutki zniewoliły szczęśliwych mieszkańców obszernych osad Humańskich, uwolnionych od robocizn i pańszczyzny, do podania prosby do JW. Graffa przez Pełnomocnika swoiego Nikitę Niemirowskiego o zesłanie do nich Wakcynatorów. JW. Graff tym miley przyiół ten zakład ufności w Wakcynie i chętnie do prosby się przychylił; że iuż poczynił był umowy z JPP. de l'Arbre i Grochowskim, ażeby ciż opatrzeni przyzwoitą nadgrodą trudnili się ciągle przez lat sześć bezpłatnym szczepieniem Wakcyny włościanom iego. Po których upłynionych całkowite pensye dożywotnie zabespieczone maią.

D. 14. tego Mca mieliśmy tu przez pięć minut trwaiące silne trzęsienie ziemi od ktorego kominy na Officynie pałacowey pozawalały się. Zaczeło się o godzinie w pół do pierwszey po południu. O teyże samey godzinie postrzeżone było w Odessie gdzie wszystkie prawie domy uszkodzone zostały, i w Moraffie gdzie mnieysze dzwony same dzwoniły. Uważano że się zaczeło od silnego podziemnego huku, i że budynki od wschodu na zachod chwiały się.

Sąd Niższy Ziem: Pttu Wileń: zaleca Dworom i Dozorcom każdey Parafii, iżby dółożyły nayusilnieyszego starania ku poymaniu zbiegłego człeka na imie Symona Jonaytisa kucharza W. W. Jawgiełow Szamb: z dóbr Jonańcow z Pttu Wilkomir: ze dnia 2. na 3. tego Msca i Ru, i gdy się okaże takowy zbieg, natychmiast wziowszy pod ścisłą strażą do Sądu ninieyszego dostawić należy. Któren przymiotami wzrostu miernego, ciękławy, twarzy głatkiey, pociągławey, włosow na głowie rusych nisko wystrzyżonych, lat 20. w odzieniu, płaszczu i surducie ciemno-zielonym, na klaczy rosłey bułaney; ktoby poymawszy do Sądu ninieyszego dostawił, takowy w nadgrodę ma odebrać od Aktora rubli 30. Datt 1802 Ru 9bra 17. dnia.

Wyszła z druku, przełożona na Polskie, część 1. Woiażu Karamzina, pod napisem: „ Listy Ruskiego Wojażera. JPP. Prenumeratorowie raczą się zgłosić do Drukarni Akademickiey, gdzie pomienioną Książkę odbiorą. Prenumerata i daley przyimowaną będzie. Spóźnione wydanie tey części wynikło z przyczyny zatrudnień gwałtownych Drukarni, iuż następne rychley ułatwianemi będą. Po wyyściu z druku całego dzieła cena zwiększoną zo tanie. Przez prenumeratę kosztuie pięć części na papierze kleiowym złłch 20. na wodnȧm złłch 15.

Ukradziono w Kamienicy Wazgirdowskiey rzeczy następne: 1mo: Zegarek złoty z repetycią cicho biiącą za pociśnieniem, z amelią koloru stalowego w karpią łuskę na srzodku iey gwiadeczka brylancikami sadzona, przy im tasiemeczka srebrna na iey kluczyki i dywiska złota. 2do: Zegarek srebrny okazuiący godziny, dni, i literami dni pisane po Francuzku, przy im łancużek złoty w srzodku przerwany z dywiską około perełkami sadzoną, i w końcu tego łancużka dwa złote kutasiki i kluczyk złoty. 3tio: Łyżek srebrnych 12. z literami nabiianemi JLR znak cechu Jeleń; takoż łyżka pułmiskowa 1. 4to: Grabek srebrnych 4. z takiemiż znakami. 5to: Pieniędzy w monecie i złocie cz: zł. 123; ktoby takową szkodę wynalazł za daniem znać do Kamienicy JP. Wazgirda pod Bosaczkami przyzwoitą odbierze nadgrodę.

Opuszczone i wruinę podane, przez Obywateli, w srzodku miasta Wilna i po przedmieściach Possesye, zmuszaią Magistrat Wileń: , do wydania przez ninieyszą publikacyą ostrzeżeuie: że gdy Prawem Konst: 1764 Ru postanowionym jest; aby Possesye w mieście Wilnie będące, ruinie podane, za nieprzystąpieniem przez Aktorów, do należney onych reparacyi, przez miasto plus offerenti były sprzedawane; dla tego Magistrat, w exekucyą tego tego prawa, ogulnie wszystkich maiących w tym mieście i na przedmieściach Pałace, Kamienice, Domy drewniane i Place; a przez opieszałość ruinie i spustoszeniu pozostawione; aby naydaley do upłynienia roku, od daty ninieyszey publikacyi, starali się poruynowane zreparować, a puste place należycie zabudować; ostrzega. W przeciwnym zaś zdarzeniu; Magistrat ogłasza, iż wszelkie Posessye zruynowane, i Place puste; zaięte i przez publiczną licytacyą, w skutek prawa Konst: 1764 Ru sprzedane będą. 1802. Julii 2. dnia.

Od Litewskiego Wileńskiego rządu Gubernskiego powtórne doniesienie, ażeby chcący przyiąć na siebie przystawienie ammunicyi potrzebney na Pocztylionów Dyrekcyi Litewskiego Pocztamtu, dwuletniey na 159 ludzi, iednoletniey na 124, stawili się z swiadectwami na pismie dla targu i umowy o cenę w Litewskim Pocztamcie na termina: pierwszy d. 3, drugi p. 10, trzeci i ostatni d. 20 ter: Listopada.